

lyek könnyen túlzásokba csaphatnak át és így célt téveszthetnek. *Sterio Leonidász*: A „Dopolavoro” c. cikkében a fasiszta Olaszország Dopolavoro intézményét ismerteti: keletkezését, célkitűzéseit és munkájának eredményét. Annak az óhajának ad kifejezést, hogy nálunk a már meglévő népművelési bizottságok egységes szervezete gondoskodjék a munkásság kulturális és szociális neveléséről, hogy minél előbb felépüljön a magyar Dopolavoro.

9—10. szám. Dr. *Várkonyi Hildebrand*: *A jellemnevelés kérdései* címen most már sorra veszi azokat az eszközöket, melyekkel a nemes cél elérhető. Első helyen a *Fegyelmezés-t.* Különbséget tesz a külső és belső fegyelem között. Utmutatást ad arra nézve, hogyan biztosíthatjuk, hogy a gyermek rendtartása, fegyelme, engedelmessége, helyes benső indítékokon nyugodjék, mert csak az a fegyelmezés helyes, mely a gyermek pozitív lelki erőin alapszik. Majd részletezi a nevelés problémáját érintő negatív tényezőket, melyek hatása a gyermek fegyelmezettségében nyilvánul. A fegyelmezési eljárások két csoportra oszlanak, a megelőző és pozitív, továbbá az utólagos és javító fegyelmezés eljárásaira. Dr. *Jankovits Miklós*: *Néhány szó nevelésügyi folyóiratirodalmunkról* című cikke két hiányra mutat rá. Egyik a munka szervezetaltsége. Csak a szerkesztők egyöntetű munkája szolgálhatná a kívánt célt, t. i. a magyar nevelői gondolkodás elmélyítését. A másik kívánalma folyóiratirodalmunkkal szemben az egészséges kritikai szellem bevezetése, amely terszerűen alakíthatná, nevelhetné az olvasótábor gondolkodását. *Udvarhelyi Károly*: *Gondolatok a közlekedési viszonyok és forgalmi utak tanításáról* c. cikkéből az tűnik ki, hogy a közlekedési utak ismerete és az idevonatkozó gyakorlati feladatok megoldása, növelik a gyermek földrajzi látóképességét, általános áttekintését s e mellett igen sok értékes földrajzi jelenségre vetnek fényt. Dr. *Békésy Gizella*: *Az amerikai jellem-erkölcsvizsgáló próbák-ról* ír.

A számok *Gyakorlati pedagógia* című rovatában a következő cikkek és tanítások vannak: Szántó Lőrinc: Dolgozatjavítás. (Mit mesél a köszén?) Udvarhelyi Károly: Franciaország éghajlata, vizrajza, növény- és állatvilága. Ásványtermékei. Péntes Zoltán: Néhány észrevétel a törtszámok tanításának módszeréhez. Kratofil Dezső: A négyszögekről tanultak összefoglalása. Jeges Sándor: A vízi sikló és a keresztes vipera. Matzkó Gyula: Az elektroncső. Szántó Lőrinc: Móra Ferenc: Kincskereső kis ködmön. (Házi olvasmány megbeszélése.) Jármái Vilmos: Az előjárók tanítása a koncentrikus nyelvtanítás szellemében. K. Bedekovich Lajos: A szent szövetség. Az irodalmi és politikai élet ébredése. Udvarhelyi Károly: A földrajzi anyag összefoglalásának főbb szempontjai. Kratofil Dezső: A négyzet és a téglalap. Krix Márton: A gyökvonás alapfogalmai. A négyzetgyökvonás közönséges számokból. Jeges Sándor: A piros árvacsalan. Matzkó Gyula: Az elektromos áram mágneses hatása. Fogassy Ödön: Repülőgép. Puhapapírmunka. Szántó Lőrinc: A kötelezvény. Jármái Vilmos: Frühlingsarbeiten im Obsgarten. K. Bedekovich Lajos: A magyar szent korona története. Kratofil Dezső: A rombold. Jeges Sándor: A burgonya. Fogassy Ödön: Pákamelegítő állvány. Huzalmunka.

Petrovay Ilona.

Magyar Ünnepek XI. évfolyam. 1—6. szám.

1. *Kiss Károly*: *Továbbképzés—önképzés.* Minden népnek a nagysága a pedagógiájában rejlik. A pedagógiának azonban élnek kell lennie, amit a tanítói továbbképzés és önképzés is szolgáljon. Dr. *Zentai Károly*: *Az együttes nevelés problémája.* A probléma rövid történetét és pszichológiai magyarázatát adja. *Jászainé Holczer*

Magdä: A népmese az iskolában. Rámutat arra, mily jelentőséggel bír a népmese a népiskolai tanításban. Különösen hangsúlyozza, hogy a népmese kiélezve állítja be a szereplők sajátosságait, azért követésre buzdít és elrettent a rossztól. *Kovács Dezső*: *A létjogosult kultúra*. A kultúra alatt nemcsak a város kultúráját kell értenünk. Emeljük a falu kultúráját. Az egyéni kultúra biztosítása révén egy egész nemzet kultúráját kell biztosítani. *Pilbauer László László*: *A dal, mint az élet egyes mozzanatainak legszebb kifejezője*. Iskolán kívüli népművelői előadás. Számos példával illusztrálja, hogy a dal a katonaelet mozzanatait mily szemléltetően fejezi ki. Más vonatkozású dalcsoport összeállítását ajánlja.

2. *Dr. Hóman Bálint*: *Nemzetnevelés*. Vallásos és nemzeti nevelésben kell ifjúságunkat részesíteni. Nem szabad jelszavas és külsőséges hazafiasságot hajszolnunk. *Kádár József*: *Napi események nevelő hatása a népiskolában*. A napi politikai események megtárgyalásának azt a módját mutatja be, ahogyan a politikai események is a nevelés szolgálatába állíthatók. *Gyutay István*: *Gyöngyösbokréta és az ifjúság*. Az ifjúságra var, hogy atyáitól átvegye a hagyományokat, a majdan továbbadja. Az ifjúságot arra kell nevelnünk, hogy becsülje meg azt, ami ősi és magyar. Kiváló eszköznek tartja a gyöngyösbokrétát. *Dr. Gesztely Nagy László*: *A nő tanyai életben*. Milyen kell a forgalomtól és piactól távol a nőnek alkalmasan bekapcsolódnia a tanyai gazdasági életébe. Igen fontos feladatnak látja a helyes táplálkozás megoldásának, a háziipar és a baromfitenyésztés kérdését.

3. *Kiss Károly*: *Demokrácia és a népoktatás*. A választójogi törvénnyel kapcsolatban felveti azt a kérdést, hogyan kell a tanítónak a jó választó polgár nevelésén dolgoznia, *FöldesLászló*: *Egy jótanács*. A gyermekek fegyelmezésére egy rangsorolt táblát ajánl, amelynek segítségével a gyermekek fegyelmezhetőek és versengésre birtakók. *Dr. Havas Imre*: *Iskola és egészségvédelem* címen a prevenció kérdéseiről értekezik. *Tóth Nándor*: *Szülői értekezlet*. A szülőknek alkalmas tanácsokat ad, hogyan lehet az iskola és a szülői ház nevelői hatását összehangolni. Igyekszik elsimítani a szülői ház és az iskola között fennálló ellentéteket. *Tantó József*: *Mese-détután a népművelés szolgálatában*: Rámutat arra, hogy a mese a felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt kellemes szórakozást nyújt, okulásul szolgál, ezért szükséges.

4. *Kerek György*: *A család régen és ma*. Bemutatja a háború előtti család összehangozatos életét és rámutat arra, miképpen hatott a háború a családok életére. Kifejti a kedves családi emlékek ápolásának fontosságát. A melegség, szeretet és Isten-félelem a család alapja. *Dr. Mészáros Ferenc*: *Iskola és fertőző betegségek*. A fertőző betegségek elleni védekezés problémáját tárgyalja. Ismerteti a kórokozókat, a tudományos kutatások eredményét, a szükséges óvintézkedéseket. *Harza László*: *Új nyári tanulmányút szervezése*. Nagyobb szabású kerékpár-utazás tervezetét tárgyalja, amelynek révén a gazda ifjúság megismerheti a haza földjét. *Vértes Imre*: *Séta a világűrben*. Az ember, a Mindenható és a világmindenség viszonyáról beszél egy népművelési előadás keretében.

5. *Kerek György*: Folytatja és befejezi „A család régen és ma” c. értekezését. A cikk végén a szerkesztő megjegyzi, hogy az író kissé elfogultan állítja be a kérdést. Pesszimizmusra nekünk magyaroknak nincs okunk a családi élet tisztaságát illetőleg. *Egy pillantás a szomszédba* c. cikk a jugoszláviai népoktatási kérdésekről tárgyal. A tankötelezettség, a tanító, a tanfelügyelő, terv, tanítóképzés kérdéseit tárgyalja többek között. Megmutatja, a jugoszláviai népnevelés fény- és árnyoldalait. *Földes László*: *Egy nemes játék*. A tanítás leleményességét kíván a tanítótól. A földrajz tanításának és az anyag begyakorlásának szemléletes módját tárgyalja, amit a

szerző játéknak nevez. A tanulók elért eredményeit pontozzák. Ez az eljárás versengést nevel. *Bartos Nándor: A tiszta magyar beszéd.* A nyelvűvelő munka fontosságát hangsúlyozza. Szükségesnek tartja, hogy az idegen szavak helyett következetesen magyar szavakat használjunk. *Vizslovszky László: Út a néplélek megismeréséhez.* A tanítónak feladata, hogy a gyermek és felnőtt erkölcsi fejlődését irányítsa, tehát meg kell azt ismernie. Erre két módot lát: a környezettanulmányozást és a néprajzi kutatást. *Dr. Havas Imre: Ásott kutak és egyéb berendezések falun és tanyaán.* Billentőrendszerű fedett kút szerkezetét és előnyeit mutatja be az első részben, míg a második részben a zártrendszerű árnyékszék készítésére ad gyakorlati tanácsot.

6. *Kiss Károly: A tanév megnyitása.* A népiskola kapujában szeretettel várja a tanító gyermeket. Az iskola kapujában álló gazdaglelkű tanító képét rajzolja meg. *Vadász Zoltán: Kultúrpolitika.* „A magyarországi románok egyházi, iskolai, közművelődési, közgazdasági intézményeinek és mozgalmainak ismertetése“ c. könyv nyomán bemutatja a romániai kultúrállapotokat. Rámutat a trianon előtti és a mai állapotokra. Kifejti, milyen másképpen bánt a román nemzetiséggel a magyar állam, mint ma a magyarokkal a román. *Bognár Gyula: Történelmi emlékek nyelvünk szó-lásaiban.* Néhány történelmi vonatkozású népi szólás értelmezését adja és felhív arra, hogy az ilyen becses nyelvi és történelmi emlékeket igyekezzünk megmenteni és fenntartani. *Földes László: Magyarosan!* Az idegen kifejezések kiküszöbölése ellen küzd. *Pilbauer László: Tűz és gáz.* Népművelési előadás keretében bemutatja a legveszedelmesebb harci gázok hatását és veszedelmes voltát. A védekezés módjairól nem szól.

Zentai Károly.

Zeitschrift für Kinderforschung. Bd. 46. Heft 2. 1937.

Lotte Mach. Lese- und Schreibschwäche bei normalbegabten Kindern. (113—198 ll.)

Nem tehetségtelen gyermekeket megfigyelve gyakran látjuk, hogy csak az olvasásnál egészen rendellenes gyengeséggel állunk szemben. Fel kell ezeket kutatni: a gyengeség jellegzetes sajátosságait meg kell állapítani, hogy azok eredetére, okára fényt derítsünk. A kérdés vizsgálatánál elsősorban el kell döntenie, a gyengeségben milyen szerepe van a biológiai tényezőknek és milyen része a szellemieknek. Ha tehát a gyengén olvasó gyermek szemét megvizsgálva, azt egészségesnek találjuk, közelfekvő annak feltevése, hogy a központi rendszerben van a defektus. Azonban ilyen kijelentést csak kellő vizsgálat eredményeképpen szűrhetünk le.

A gyenge olvasás oka lehet, hogy az olvasó egyáltalán nem, vagy csak gyengén tudja a betűket a hozzátartozó „hanggal“ összekötni, a betűket egységesen szavakba összevonni és azokat hangokban visszaadni, végül a kész képeket (szavakat) értelemmel ellátni.

A szerző vizsgálatait a *mannheimi* összes iskolák mintegy 30.000 növendéke közül kiválasztott 18 különösen gyengén olvasó növendékén végezte. A *Bobertag* féle intelligencia-vizsgálatokon ezek közül az általános intelligencia hiánya miatt meg nem felelőket kizárta a további, speciális vizsgálatokból, végül is hét 9—13 éves-tanuló állott rendelkezésre.

A gyermek összemélyiségét is vizsgálat tárgyává tette különféle tesztpróbákkal; az *olvasási-készséget* írott és nyomtatott német betűkkel, jelekkel, szavakkal, ismert és ismeretlen és tartalmi, vagy nyelvi nehézségeket tartalmazó szöveggel vizsgálta. Ezekon kívül egészen speciális vizsgálatokat is végzett a szerző. A következőkben vizsgálati eredményeiről számol be és ismertetését érdekes és jellegzetes példákkal